

אך קשה שתגלחת תסתור הכל שאם בטומאה שלא החמירו במטמא כמיטמא, תגלחת שנאסר המגלח כמו המתגלח ודאי תסתור, אך יש ללמוד מהפסוק כי טמא נזרו שרק טומאה סותרת ולא תגלחת.

אך קשה שניאסור מ'טמא כמו מיטמא שאם תגלחת שאינה סותרת אסרו בה מטמא כמיטמא ק"ו טומאה, אך יש ללמוד מהפסוק וטמא ראש נזרו שנאסר רק מטמא בנזרו.

אך קשה שלא נעשה בתגלחת מגלח כמתגלח שסותר רק ל' שאם בטומאה שסותרת הכל לא החמירו במטמא כמיטמא ק"ו בתגלחת, אך יש ללמוד מהפסוק תער לא יעבור על ראשו ויש לקרוא לא יעביר, שגם אחר לא יעביר.

אך קשה שלא נתיר תגלחת מכללה למצוה ק"ו מיינן שאינו סותר ולא הותר מכללו תגלחת שסותרת ודאי לא תותר, ויש לומר שהתורה אמרה ראשו וגם זקנו.

אך קשה שתגלחת לא תסתור מ'טמא שאם יין שלא הותר מכללו אינו סותר תגלחת שהותרה מכללה ודאי לא תסתור, יש לומר שצריך גידול שער.

אך קשה שיינן יסתור ל' יום שאם תגלחת שהותרה מכללה סותרת ל' יום יין שלא הותר מכללו ודאי יסתור, אך יש לומר שבתגלחת סותר ל' רק בגלל שצריך גידול שער, אך לענין יין לא יסתור כי שערו קיים.

עמוד ב משנה כיצד מגלח בטומאה: מזה בשלישי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא את הקרבנות בשמיני ולר"ע אם גילח בשמיני מביא קרבנותיו בו ביום, ואמר לו ר' טרפון מה ההבדל בינו למצורע אמר ר"ע שניזיר טהרתו בימיו ומצורע טהרתו תלויה בתגלחתו ומביא קרבן רק בהערב שמש. גמרא יש להתספק אם ר' טרפון קיבל את תשובתו של ר"ע, ויש להוכיח ממה ששנה הלל שאם גילח בשמיני מביא קרבנותיו בתשיעי ואם ר' טרפון קיבל את דברי ר"ע א"כ יביא קרבנותיו בשמיני, ור"ב אומר שרק אם טבל בו' יביא קרבנות בח' ואם לא טבל בו' יביא אחר הערב שמש, ואמר אב"י שמצא את חביריו של ר' נתן בר הושעיא שישבו ואמרו על הפסוק ובה' לפני ה' אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן שהוא בא רק בזמן שטבל ועשה הערב שמש ואם לא לא עושה, ומשמע שהם סברו שטבול יום של זב כזב ואמר להם אב"י שכתוב לגבי נזיר טמא והביא אותם אל הכהן אל פתח אהל מועד שיבא רק אחר טבילה והערב שמש,

דף מה והרי שערי ניקנור עומדים בשערי לוויה וטמא מת יכול להכנס לשם ואפילו מת עצמו כמו שכתוב ויקח משה את עצמות יוסף עמו ודרשו שהכוונה במחיצתו במחנה לוויה, אלא אומר אב"י שטבול יום של זב כזב אך כיון שהוא מחוסר כפרה אינו נכנס שאם מדובר במחנה לוויה מדוע זה נקרא פתח אהל מועד אלא שכמו מחוסר כפרה אינו נכנס לאהל מועד כך לא יכנס למחנה לוויה, ובהלל מועד עומד לומדים מהפסוק טמא יהיה לרבות טבול יום, ור"ע טומאתו בו לרבות מחוסר כפרה.

משנה כיצד נעשית תגלחת טהרה: מביא ג' בהמות חטאת עולה ושלמים ולר' יהודה מגלח על השלמים, ולר"א מגלח רק על חטאת שהיא קודמת בכל מקום אך אם גילח על אחת משלשתם יצא, רשב"ג אומר שאם הביא ג' בהמות ולא פירש, מה שראויה לחטאת תקרב חטאת והראויה לעולה תקרב עולה והראויה לשלמים תקרב שלמים. גמרא כתוב בפסוק וגילח הנזיר פתח אהל מועד וזה מדובר בשלמים שנאמר עליהם ושחטו פתח אהל מועד, ואין לומר בפתח אהל מועד ממש שהרי זה דרך בזיון לגלח שם, ור' יאשיה לומד מהפסוק ולא תעלה במעלות על מזבחי ק"ו שלא יעשו דרך ביזיון, ובמדרש נשא יש נוסח שר' יאשיה למד מהפסוק פתח אהל מועד, ור' יצחק למד מהפסוק ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש ומדובר במי שמחוסר רק קיחה ואם יגלח בפתח ההיכל יצטרך לקיחה הבאה ונתינה, וללישנא בתרא ר' יצחק למד מהפסוק ולקח את שער ראש נזרו שהוא ממקום שהוא מבשל שם את השלמים, ואבא חנן אמר בשם ר"א שלומדים מהפסוק פתח אהל מועד שהוא מגלח רק כשאהל מועד פתוח ואם אינו פתוח אינו מגלח, ור"ש שזורי לומד מהפסוק וגילח הנזיר ולא נזירה, עמוד ב שמה יתגרו בה פרחי כהונה אמרו לו מדוע בסוטה לא חששו שיתגרו בה פרחי כהונה אמר להם שהמביאה קרבן היא כוחלת ופוקסת ואילו סוטה אינה כוחלת ופוקסת.

משנה צריך ליטול את שער ראש נזרו ולשלחו תחת הדוד ואם גילח במדינה לא ישלח תחת הדוד וכ"ז בתגלחת טהרה אך בתגלחת טומאה לא ישלח תחת הדוד, ולר"מ כולם משלחים תחת הדוד חוץ מטמא במדינה. גמרא שנו בברייתא שנוטל את הרוטב ונותנו על שער ראש נזרו ומשלחו תחת הדוד של שלמים אך אם שלח תחת הדוד של חטאת ואשם יצא, ואמנם אין אשם בנזיר טהור אלא הכוונה שאם נזיר טמא שלח תחת של הדוד של אשם יצא, ומה שנותן רוטב אמר רבא שלומדים מהפסוק אשר תחת זבח שיהיה עמו מזבחו, וחטאת לומדים מזבח לרבות חטאת ואשם, ואמנם למדנו מזבח לרוטב אך היה ניתן לכתוב מרוטב השלמים, וכתבו זבח ללמד גם על חטאת ואשם, ואין לומר שלומדים רק לחטאת ואשם כי היה ניתן לכתוב שלמים זבח וכתבו זבח השלמים ללמד גם שנותנו עם רוטב השלמים.

לר"מ הכל משלחים תחת הדוד מלבד טמא שגילח במדינה כי שערו נקבר, ור' יהודה סובר שטהורים משלחים מכל מקום, וטמאים אינם משלחים גם מהמקדש, וחכמים סוברים שהכל לא משלחים מלבד טהור שגילח במקדש כי נעשה כמצותו.

משנה יכול לבשל השלמים או לשלקם והכהן נוטל זרוע בשלה מהאיל וחלת מצה אחת מהסל ורקיק מצה אחד ונותן על כפי הנזיר ומניפן ואח"כ מותר הנזיר לשתות יין ולהטמא למתים,

דף מו ר"ש סובר שאחר שנוזק עליו אחד מהדמים של הקרבנות יכול לשתות יין ולהטמאות למתים. גמרא ר"א לומד מהפסוק ואחר ישתה אחר כל המעשים כולם וחכמים אומרים אחר מעשה יחידי וחכמים לומדים ממה שכתוב כאן ואחר ישתה ובתגלחת כתוב אחר התגלחו וכמו ששם זה מעשה יחיד כך לענין שתיית יין מספיק מעשה יחידי, ואין לומר שיהיה גם אחר התגלחת שא"כ לא צריך גזירה שוה.

רב אומר שתנופה מעכבת בנזיר, ולכאורה זה לא לדעת רבנן שרק מעשה יחידי מעכב, ולר"א זה פשוט שכל המעשים מעכבים, אך יש לומר שרב דיבר לר"א והיינו אומרים שתנופה זה שירי מצוה ואינו מעכב כפרה וגם כאן לא יעכב קמ"ל שמעכב, עמוד ב אך קשה שיש ברייתא שלומדת מזאת תורת הנזיר בין שיש לו כפים ובין שאין לו כפים, אך לפ"ז מה ששינונו בברייתא זאת תורת הנזיר בין שיש לו שיער בין שאין לו שיער וודאי זה מעכב, ששינונו שב"ש סוברים שניזיר ממורט אינו צריך להעביר תער על ראשו וב"ה סוברים שצריך, ואמר רבינא שלב"ש אינו צריך שאין לו תקנה וא"כ לב"ה יש לו תקנה וכדברי ר' פדת שאומר שב"ש ור"א הלכו בשיטה אחת שר"א אמר שאם אין למצורע בהן יד ובהן רגל אין לו טהרה לעולם ור"ש סובר שינחנו על מקומו ויצא, ולחכמים יניח על של שמאל.

ללישנא בתרא רב אמר שתנופה מעכבת בנזיר ולר"א זה פשוט כי צריך את כל המעשים, אך לרבנן לכאורה אם תגלחת לא מעכב ק"ו שתנופה לא תעכב, אך לכאורה למדו מזאת תורת הנזיר בין שיש לו כפים בין שאין לו כפים, ועוד שינונו זאת תורת הנזיר בין שיש לו שיער בין שאין לו שיער, ואין לומר שזה מעכב ששינונו שלב"ש נזיר ממורט אינו מעביר תער ולב"ה צריך להעביר תער, ואמר ר' אבינא שלב"ה צריך ואין לו תקנה, וא"כ לב"ש יש לו תקנה ולא כדעת ר' פדת שב"ש כר"א.

משנה אם גילח הנזיר על הזבח ונמצא פסול פסולה התגלחת והזבחים לא עלו לו, ואם גילח על החטאת שלא לשמה ואח"כ הביא את הקרבנות לשמם התגלחת פסולה והזבחים לא עלו לו, ואם גילח על העולה או על השלמים שלא לשמן ואח"כ הביא את שאר קרבנותיו לשמן התגלחת פסולה והזבחים לא עלו לו, ור"ש אומר שרק אותו הזבח לא עלה לו והשאר עלו לו ואם גילח על שלשתם ונמצא אחד מהם כשר התגלחת כשרה ויביא את שאר הזבחים. גמרא רב אדא בר אבהו אמר שר"ש סובר שאם גילח הנזיר על שלמי נדבה יצא, כי כתוב על האש אשר תחת זבח השלמים ולא כתוב על שלמיו.

דף מז משנה לר"א גם כשנוזק אחד מהדמים ונטמא סותר את הכל ולחכמים מביא את שאר קרבנותיו ויטהר, ואמרו לר"א שהיה מעשה מסוכם התרמודית שנוזק עליה אחד מהדמים ואמרו על בתה שהיא מוסרנית ומצאה שהיא מתה ואמרו חכמים שתביא את שאר קרבנותיה ותטהר. גמרא במשנתנו נאמר שלר"א סותר את הכל ולכאורה לעיל שינונו שלר"א אחר מלאת סותר רק ז', אמר רב שאכן מה שאמר ר"א סותר היינו רק הקרבנות וכן מדויק שחכמים חלקו עליו שיביא את שאר קרבנותיו ויטהר, וכן היה מעשה במרים התרמודית שנטמאה ואמרו לה שתביא את שאר קרבנותיה.

פרק כהן גדול

משנה כהן גדול ונזיר לא נטמאים לקרוביהם אך נטמאים למת מצוה, ואם נזיר וכהן הלכו בדרך ומצאו מת מצוה, לר"א יטמא אפילו כה"ג ולא הנזיר ולחכמים יטמא הנזיר ולא הכהן, אמר ר"א שעדיף שיטמא הכהן שאינו צריך להביא קרבן טומאה ואילו הנזיר יצטרך להביא קרבן טומאה, אמרו לו שעדיף שיטמא הנזיר שאין קדושתו עולה ולא הכהן שקדושתו קדושת עולם. גמרא לכאורה נחלקו במשנה ככהן גדול ונזיר מי עדיף מהם, עמוד ב ואם אחד היה משוח בשמן המשחה והשני מרובה בגדים ודאי עדיף שיטמא המרובה בגדים כי אינו מביא פר הבא על כל המצוות, ואם יש משוח שעבר ומרובה בגדים עדיף שיטמא המשוח שעבר כי המרובה בגדים עובד בפועל ומשוח שעבר אינו עובד כבר, אם יש משוח שעבר מחמת מום והשני עבר מחמת קריו, עדיף שיטמא מי שעבר מחמת מומו כי מי שעבר מחמת קריו יכול לעבוד למחרת אחר טבילה, אך מי שעבר מחמת מומו אינו ראוי לעבודה, ויש להסתפק אם היו משוח מלחמה וסגן האם עדיף שיטמא הישן כי המשוח ראוי למלחמה או שיטמא המשוח כי הסגן ראוי לעבודה, וישנה ברייתא שאומרת שאין בין משוח מלחמה לסגן אלא שאם הלכו בדרך ומצאו מת מצוה שיטמא המשוח ולא הסגן, ואמנם שינונו שמשוח מלחמה קודם לסגן, אמר מר זוטרא שלענין להחיותו משוח מלחמה עדיף כי תלויים בו רבים אך לענין טומאה עדיף שיטמא המשוח כמו שאמר ר' חנינא בן אנגטיגנוס שתקנו סגן לכה"ג שאם יארע פסול ככה"ג יכנס הסגן וישמש תחתיו.

במשנה נחלקו מי עדיף אך פשוט שנטמאים למת מצוה ששינונו על הפסוק על כל נפשות מת לא יבא שלא מדובר ברחוקים שאפילו כהן הדייט שנטמא לקרובים אינו נטמא לרחוקים כה"ג ודאי לא יטמא לרחוקים, אלא נאמר שלא יטמא לקרובים ודוקא אביו לא יטמא אך יטמא למת מצוה.